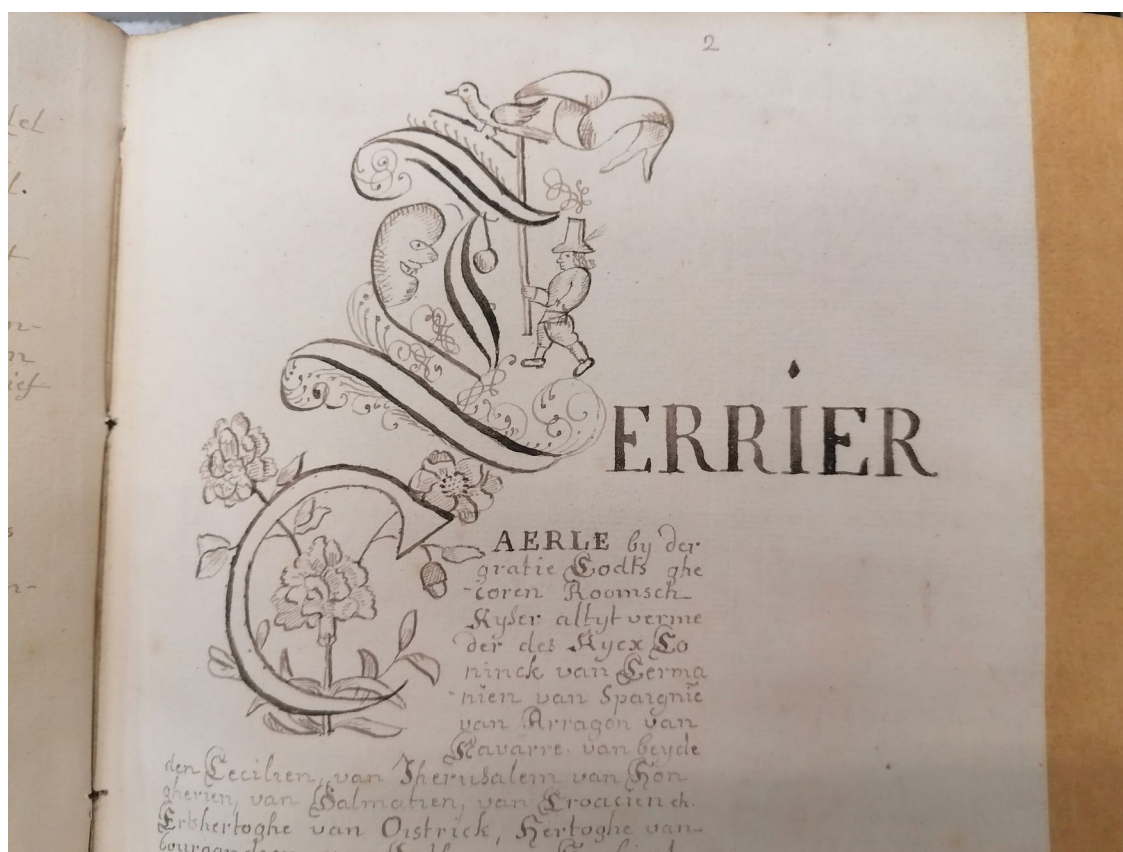

Familiekunde Vlaanderen regio Dilbeek vzw is een regionale afdeling van Familiekunde Vlaanderen vzw. Ons werkgebied omvat volgende fusiegemeenten: Affligem, Asse, Beersel, Bever, Dilbeek, Drogenbos, Gooik, Galmaarden, Grimbergen, Halle, Herne, Kapelle-op-den-Bos, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Londerzeel, Machelen, Meise, Merchtem, Pepingen, Opwijk, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat, Vilvoorde, Wemmel en de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Advies, opleiding, overleg, uitwisseling van ervaring, ontmoeting en samenwerking op het vlak van familiekunde en verwante wetenschappen staan daarbij centraal.

*Terrier van de Heerlijkheid Bodegem
(Fonds Goethals, Koninklijke Bibliotheek)*

Werkten mee aan dit nummer:

Léon Verheylewegen, René Jammart, Fons Doms, Charly Haelterman

Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

Inhoudsopgave

Lidmaatschap	2
Documentatiecentrum	2
Activiteiten	3
Cursus 'Klim in je stamboom'	3
Hoe familienamen kunnen veranderen	3
Kalligrafie in trouwboekje	5
Kasteelheren van Groot-Bijgaarden	6
Brusselse gevangenisarchieven geïnventariseerd	7
Collectie dagboeken en manuscripten	8
Een voorvader gevonden ... in de biechtstoel	9
Fonds Goethals	14
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	16
Interessante websites	16
Schenken	17
Bijlage Nieuwsbrief Jaargang 19	18

LIDMAATSCHAP 2025

UW LIDMAATSCHAP VOOR 2025

**Stort vandaag nog uw lidgeld voor 2025 voor onze genealogische vereniging
Familiekunde Vlaanderen vzw**

Als lid krijg je het tijdschrift Vlaamse Stam en kan je terecht in alle FV-afdelingen in Vlaanderen zonder telkens bezoekrecht te betalen.

Je krijgt kortingen op publicaties, cursussen en voordrachten.

Stort 40 euro op BE58 4141 1712 2179 van Familiekunde Vlaanderen, Van Heybeeckstraat 3, 2170 Merksem, met vermelding '-Lidgeld 2025 afdeling Dilbeek'

DOCUMENTATIECENTRUM

Ons documentatiecentrum bevindt zich in bibliotheek 'De Wolfspuit'

D' Arconatiestraat 1 te 1700 Dilbeek (naast CC Westrand)

De leeszaal van ons documentatiecentrum is volledig opengesteld op

elke **2e donderdag** van de maand van **18.00 tot 20.00 uur**

elke **4e zaterdag** van de maand van **10.00 tot 13.00 uur**

1e maandag en **3e maandag** van de maand van **14.00 tot 16.00 uur** echter liefst op

voorafgaandelijke afspraak bij Alfons Depester

via e-mail alfons.depester@skynet.be

Openingstijden

maandag 2 december van 14.00 tot 16.00 uur op afspraak)

donderdag 12 december van 18.00 tot 20.00 uur

maandag 16 december van 14.00 tot 16.00 uur (op afspraak)
zaterdag 28 december van 10.00 tot 13.00 uur

Toegang gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet-leden betalen een bijdrage van 2,00 euro

ACTIVITEITEN

Omdat de capaciteit van sommige vergaderlokalen beperkt is vragen wij u zich **steeds verplicht en tijdig vooraf in te schrijven** en uw aanwezigheid te bevestigen.

Inschrijven via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

Op woensdag 11 december 2024 om 20.00 uur ontvangen we **Dirk Ameye**, archivaris Heraldisch College en **Majella Martelé**, ondervoorzitter FV vzw en bestuurder Heraldisch College met hun lezing “**Heraldiek: Tips en tricks**”.

Heraldiek is overal aanwezig: op kledij, verwijzend naar een of ander college, op juwelen zoals de zegelring, op drukwerk van verenigingen, enz.... Ook in het straatbeeld zien we wapenschilden: op statige gebouwen en op riooldeksels, op oude schilderijen en op funerair erfgoed. Een wapen is een fleurige handtekening, een id-signatuur die tijdsbestendig is. We maken nader kennis met de tips over wat een goed wapen is en de tricks wat je in een correct wapen kunt terugvinden.

Locatie: **Auditorium van Kasteel La Motte, Lumbeekstraat, 20 te 1700 Sint-Ulriks-Kapelle (Dilbeek).**

Toegang is gratis voor FV-leden op vertoon van hun lidkaart – Niet leden betalen een bijdrage van 5,00 euro. **Vooraf inschrijven is verplicht** via info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

CURSUS KLIM IN JE STAMBOOM

Cursus Familiekunde – “Genealogie voor starters: op zoek naar jouw voorouders”

Regelmatig krijgen we vragen of er nog cursussen ‘Klim in je stamboom’ gegeven worden. Om hieraan tegemoet te komen plannen we een cursus in het voorjaar 2025, indien er voldoende belangstelling is.

Tijdens deze cursus wordt stap voor stap uitgelegd hoe we van het heden teruggaan naar het verleden. Hierbij zal het accent gelegd worden op praktische toepassingen.

Heeft u belangstelling om deze cursus te volgen stuur ons dan een mailtje naar info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be.

HOE FAMILIENAMEN KUNNEN VERANDEREN

Delbosse – Vandelbos – Vandenbos

Op 17/12/1811 wordt in Ghoy (nu deelgemeente van Lessines) **DELBOSSE Everard** geboren als zoon van Jean Baptiste en **Clause Jeanne Catherine**.

Edge, maire officier de l'état civil de la commune
de Ghoy, canton & municipalité de Lierneux,
département de l'arrondissement de Jemappes, & comparu Jean
Baptiste Delbosse âgé de quarante quatre
ans, ouvrier domicilié à Ghoy, lequel nous a
présenté un enfant du sexe masculin né
ce jour à huit heures du matin, de lui & de
sa femme Jeanne Catherine Claude.

Uittreksel uit geboortekte, Ghoy, 17/12/1811

Hij huwt te Brussel op 15/02/1840 (akte 133) met **Laenen Anna Maria Carolina** (° Geel, 05/09/1801) als **VANDELBOS Evrard**, en is paardensmid.

L'AN MIL HUIT CENT QUARANTE, le quinze du mois de février, à l'heure de midi
devant Nous soussigné ECHEVIN de la Ville de Bruxelles, désigné pour remplir les fonctions d'Officier de l'Etat-Civil, sont comparus :
Evrard Vandebos, Marchand né à Ghoy le six septembre. Mil huit cent onze, y demeurant
fils majeur de Jean Baptiste Vandebos, marchand demeurant à Ghoy et de Catherine
et de Jeanne Catherine Claude, d'une part.
Et Anna Maria Carolina Laenen, Carrière née à Geel le six huit septembre. Mil
huit cent quarante, mariée à Bruxelles, fille majeure de Henri Laenen et de Anne Marie
Doris, de l'autre part.
Lesquels nous ont requis de procéder à la célébration du Mariage projeté entre eux, et dont les publications ont été faites
conformément à la Loi.

Uittreksel uit huwelijksakte, Brussel, 15/02/1840

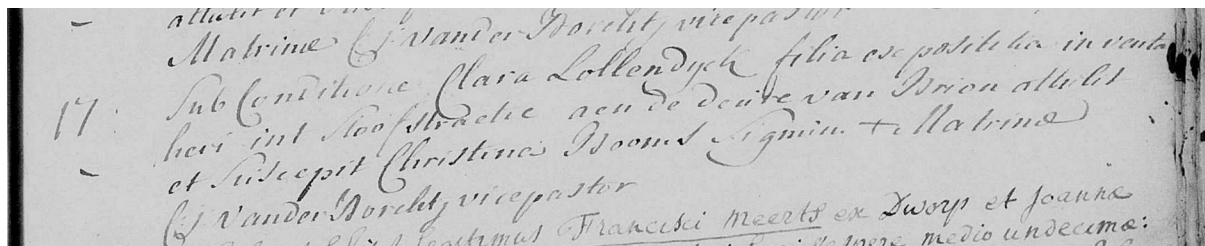
Drie dochters, allen geboren in Linkebeek, **Regina** (° 17/10/1840 – akte 35), **Catharina** (° 13/04/1843 – akte 11) en **Maria Catharina Sidonia** (° 19/07/1845 – akte 20) worden geboren met als vader **VANDENBOS Evrard**.

Op heden den achttenden der maand oktober, duizend acht honderd veertig,
ten twee ueren voor middag, voor ons Tobias De Ridder, Schepengraaf te Linkebeek,
ambtenaar van den burgerlyken staet der gemeente van Linkebeek
provincie Brabant, is gecompareerd Evrard Vandebos,
oud achttienjarige, laeren, beroep Kruier, woonende alhier geboren te Lierneux,
die ons vertoont heeft een kind van het vrouw geslacht, geboren te Lierneux
op duizend, twee en twintig der maand oktober, duizend vier en veertig, van hem
comparant in van Anna Maria Carolina Laenen, zijne echtgenote,
oud een en dertig jaar, naigst woonende te Linkebeek, geboren
te Gheel ingehuwd te Brussel, aen het welk hy heeft gegeven den
voornamen van Regina.
Alles in de tegenwoordigheyt van Joannes Baptista La Barre

Uittreksel uit geboortekte van Regina Vandebos, Linkebeek, 17/10/1840

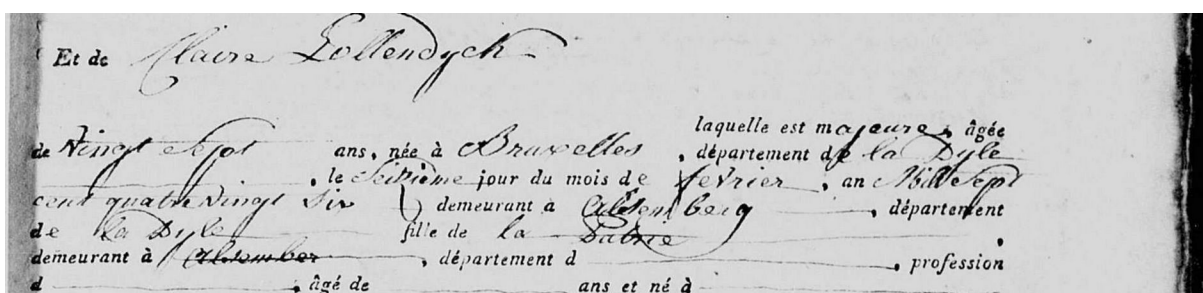
Lollendijck – Vandijck

Op 16/02/1786 wordt te Brussel (Sint-Gorik) **LOLLENDIJCK Claire** geboren (akte dd 17/02/1786 – ... inventa heri int Stoofstraete aen den deure van Brion ...).

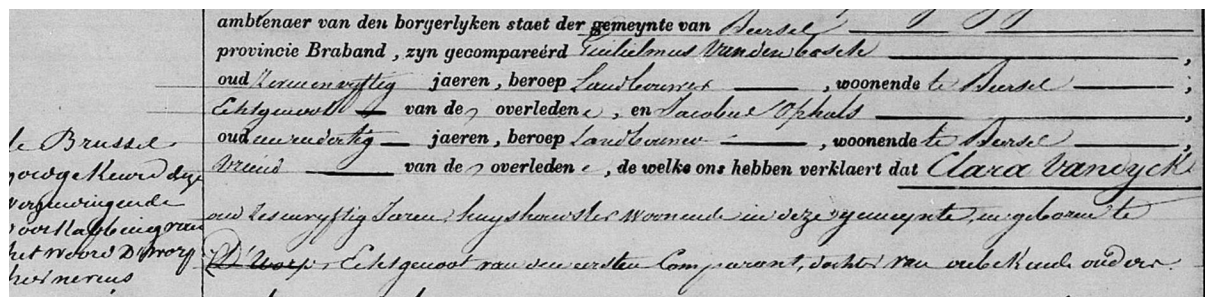
Doopakte, Brussel 17/02/1786

Zij huwt te Alseberg, 03/02/1813 als **LOLLENDIJCK Claire** met **Vandenbosch Guilielmus**.

Uittreksel uit huwelijksakte, Alseberg 03/02/1813

Bij de geboorte van haar twee kinderen te Beersel, **Henricus** (° 08/09/1815) en **Anna Maria** (° 08/01/1828) wordt ze **VANDIJCK Claire** evenals bij haar overlijden te Beersel op 01/03/1838 (akte 7).

Uittreksel uit overlijdensakte, Beersel 01/03/1838

Léon Verheylewegen

KALLIGRAFIE IN TROUWBOEKJE

Kalligrafie in trouwboekje

De kalligrafie in de getijdenboeken van de middeleeuwen waren ware kunstwerkjes.

Blijkbaar waren er in de stad Brussel in 1931, als men het kon betalen tenminste, ook kalligrafen aan het werk.

Een kunstwerkje als trouwboek, om te koesteren.

Marcel Camille Pierre Vanmassenhove met **Simonne Marie Christiane Hubertine Virginie Stauber**, trouwen te Brussel op 05-05-1931.
 Geen vermelde kinderen uit dit huwelijk.
Simonne Stauber overleed te Elsene op 17-04-1943.

René Jammart

KASTEELHEREN VAN GROOT-BIJGAARDEN

Van Georges Vande Winkel uit Denderwindeke kregen we volgende reactie op ons artikel in vorige nieuwsbrief.

Er is een duidelijk verschil tussen onderstaande kaart uit 1633, waar S(ieu)r Clarisse als eigenaar wordt vermeld, en deze van 1624 opgenomen in vorig artikel.

Kaart van Philips de Dijn uit 1633

Brusselse gevangenisarchieven (1818-2001) geïnvventariseerd

Heel wat mensen kwamen en komen op een bepaald moment in hun leven in de gevangenis terecht. Aan de hand van gevangenisarchieven kunnen we deze donkere periode in hun leven reconstrueren. Het zijn belangrijke bronnen voor familiegeschiedenis, maar ook voor de criminologische en sociale geschiedenis. Onderzoeken wie opgesloten wordt, zegt immers veel over de veranderende normen van een maatschappij. In 2023 werden de archieven van de gevangenis van Brussel en Vorst overgedragen aan het Rijksarchief. De inventaris ervan is nu gepubliceerd.

Gevangenisarchieven bevatten een schat aan informatie: niet alleen de naam en de inschrijvingsdata, het vonnis en de duur van opsluiting, maar tot 1920 ook een fysieke beschrijving. Vanaf ca. 1920 zijn er soms foto's en 'antropologische dossiers' waarmee dokters een 'wetenschappelijke analyse' van de misdadiger wilden maken, volgens methoden die vandaag voorbijgestreefd zijn. Lichamen en schedels werden gemeten. Er werd gepeild naar familie, scholing, 'karakter', militaire dienst, beroep, juridische voorgeschiedenis, vrijetijdsbesteding en gezin. Deze archieven zeggen dus veel over de veranderende ideeën over criminaliteit en criminelen, in de 19de en 20ste eeuw.

Ondanks dit evident historisch belang, zorgde het archief in de gevangenis van Vorst gedurende vele decennia voor kopzorgen. Vreselijke bewaaromstandigheden, schimmelexplosies en rondfladderende duiven bemoeilijkten de overdracht van het archief. In 2022-2023 kon dan toch een doorbraak worden gerealiseerd, toen de gevangenis werd gesloten. De opsluitingsregisters werden behandeld met gammastraling om de schimmel te doden, gereinigd door de firma Object Care en overgebracht naar het [Rijksarchief Brussel \(Vorst\)](#).

De overdracht en inventarisatie van de Brusselse gevangenisarchieven vormt het sluitstuk van de campagne rond gevangenisarchief die het Rijksarchief in de jaren 1990 opzette. De basisontsluiting is gebeurd: het archief van het hele penitentiare landschap van België is in kaart gebracht. Tijd om werk te maken van de verdere ontsluiting, het vergroten van de digitale doorzoekbaarheid en het eigenlijke onderzoek.

De archieven van de meeste gevangenis zijn dus aanwezig in de verschillende archiefdepots van het Rijksarchief. Via inventarissen kunnen o.a. opsluitingsregisters en alfabetische fiches worden geraadpleegd, vaak ook opsluitingsdossiers (deze laatste jammer genoeg niet voor Vorst). Maar online een naam intikken volstaat niet om na te gaan wanneer iemand in welke gevangenis was opgesloten. Los van de evidente privacy-problematiek voor recente archieven, blijft het invoeren van duizenden gegevens een enorm werk – ook al kan automatisering en artificiële intelligentie in de toekomst misschien nieuwe perspectieven bieden.

Toch werd een beperkt aantal opsluitingsregisters al volledig doorzoekbaar gemaakt in onze [AGATHA-zoekomgeving](#). Het gaat om de registers van de gevangenis van Vilvoorde (1801-1827), Leuven-Centraal (1861-1889) en Neufchâteau (1898-1909). Veelbelovend is het [OUTLAW-project](#) voor de periode 1855-1924, dat de gegevens van 120.000 gedetineerden uit het hele land wil registreren en doorzoekbaar maken.

De inventaris

De inventaris – enkel uitgegeven in elektronische versie – is gratis online beschikbaar via onderstaande links.

DECEULAER Harald, *Inventaris van het archief van de gevangenis van Brussel en Vorst (1818-2001)*, reeks *Inventarissen Rijksarchief Brussels Hoofdstedelijk Gewest* nr. 97, publicatie nr. 6498, Algemeen Rijksarchief, Brussel, 2024.

- [De inventaris raadplegen via onze online zoekomgeving](#)
- [De inventaris downloaden als PDF](#)

Bron: Rijksarchief, Nieuwsbrief, oktober 2024

COLLECTIE DAGBOEKEN EN MANUSCRIPTEN

Nieuwe inventaris! De verzameling ‘Dagboeken en manuscripten’ van het CegeSoma

De geschiedenis van de Verzameling ‘Dagboeken en manuscripten’ gaat terug tot de begindagen van het Centrum. De allereerste Mededelingen van het toenmalige NSGWOII vermelden de oprichting van “een speciaal fonds” voor dagboeken, onder verantwoordelijkheid van toenmalig onderzoeker José Gotovitch. De ingezamelde stukken stonden tot recent bekend als de JP’s (voor journaux personnels) of, na 1999, de AB’s.

De verzameling ‘dagboeken’ heeft echter altijd gefunctioneerd als bijzonder heterogene re-streeks: ook memoires, relazen en andere losse archiefstukken werden er immers in ondergebracht, net als publicaties, efemera, afgeprinte websites en documentatiemappen. Bovendien was het van bij aanvang de gewoonte om stukken uit andere door het Centrum beheerde archieven (inclusief dat van de dienst zelf) te halen en ze in de collectie te klasseren, omwille van hun vorm of inhoud.

De collectie, die de stukken verworven tussen 1969 en 2018 bevat, is nu voor het eerst volledig en in een volwaardige inventaris beschreven. Ze werd compleet herordend. De 2233 inventarisnummers (24 strekkende meter in totaal) vallen uiteen in vier grote afdelingen:

1. Onder de archiefstukken gevormd door particuliere personen en organisaties vinden we de eigenlijke dagboeken (300 nrs.). Deze categorie is ruim gedefinieerd en omvat bijvoorbeeld ook afschriften, transcripties en bewerkte versies. In deze afdeling zijn eveneens memoires en relazen te vinden (500 nrs.), allerlei historiografische, journalistieke of artistieke geschriften (200 nrs.) alsook de meest uiteenlopende losse archiefstukken (300 nrs.).
2. De tweede afdeling bevat stukken die afkomstig waren uit de instellingsarchieven van het Centrum zelf (150 nrs.). Het gaat grotendeels om ingekomen brieven, vaak met bijlagen, waarin iemand vertelt over bepaalde zelf beleefde feiten.
3. De afdeling documentatie (100 nrs.) is zoals verwacht erg heterogeen. Ze bevat o.a. uittreksels uit boeken en tijdschriften, knipsel- en onderwerpsmappen en andere stukken ooit samengebracht omdat de samensteller zich over een bepaald thema wenste te informeren.

4. De laatste afdeling bevat uitsluitend uitgegeven werken (600 nrs.): naast enkele brochures, vlugschriften of tentoonstellingsfolders gaat het vooral om (al dan niet in eigen beheer) ‘gepubliceerde’ memoires, genealogieën, gelegenheidsuitgaves en geschiedkundige werken.

De collectie is vandaag afgesloten. Sinds 2018 worden dagboeken of manuscripten van memoires net als andere losse archiefstukken geklasseerd in een nieuwe ‘Verzameling archiefstukken van particulieren’. In eigen beheer gepubliceerde werken zijn uiteraard in de bibliotheekcollectie te vinden, en de instellingsarchieven blijven intact.

De inventaris, die de vroegere beschrijvingen in de *Pallas*-catalogus vervangt, is te vinden via onze [zoekrobot Search](#) en eveneens [beschikbaar als download](#). De stukken in de verzameling zijn grotendeels vrij raadpleegbaar.

Bron: Cegesoma, Nieuwsbrief nr 98, oktober 2024

EEN VOORVADER GEVONDEN ... IN DE BIECHTSTOEL

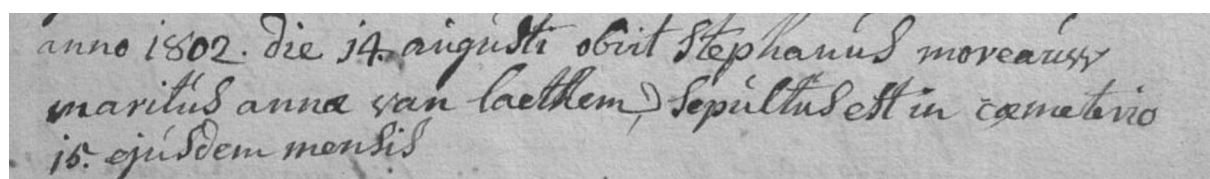
EEN VOORVADER GEVONDEN ... IN DE BIECHTSTOEL

Dit is opnieuw een zoektocht die we publiceren als voorbeeld voor veel stamboomonderzoekers. Het belangrijkste is de methodiek, waarbij we genealogische bronnen gebruiken die voor iedereen nuttig kunnen zijn.

De voorbije jaren heb ik mijn kwartierstaat opgesteld tot en met de 6de generatie. Bij de 64 voorouders in de 6de generatie (in feite maar 60 door kwartierverlies) ontbraken de geboortegegevens van SOSA 78, **Stephanus Moran**. Op dat ogenblik dacht ik nog dat hij Stephanus Moreau heette, wat de zoektocht extra bemoeilijkt.

We weten dat hij overleden is in Hamme-Merchtem op 14-08-1802. Het overlijden is niet geregistreerd bij de toen nog jonge burgerlijke stand, maar gelukkig is het parochieregister raadpleegbaar. De familienaam bij het overlijden is duidelijk **Moreauw**.

https://agatha.arch.be/data/images/518/518_0217_000_00004_000/0_0089 .

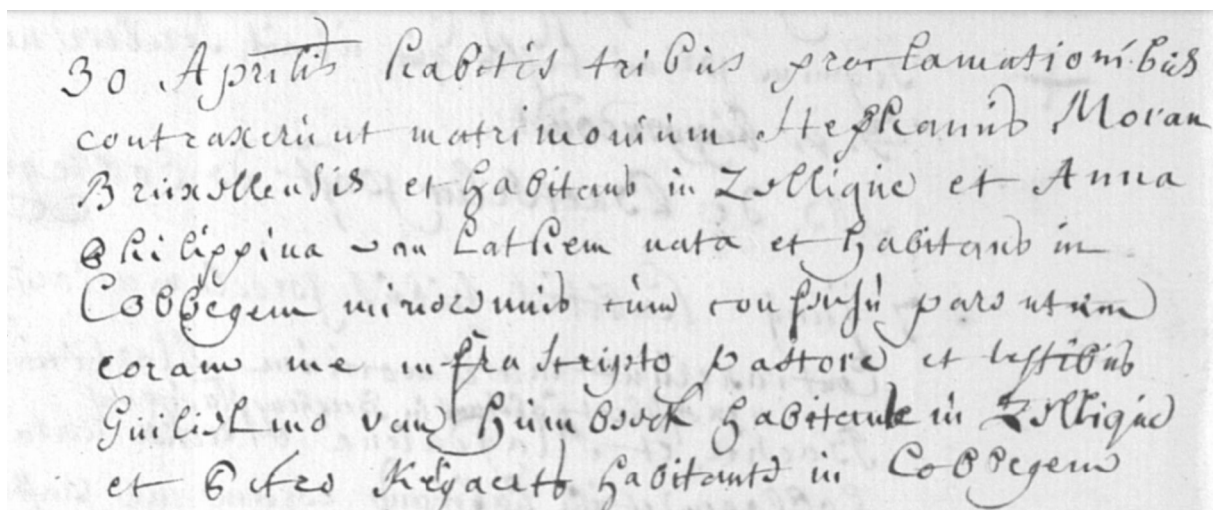

Anno 1802 die 14 augusti obiit stephanus moreauw maritus annæ van laethem sepultus est in cœmeterio 15 ejusdem mensis

In het jaar 1802, op 14 augustus, overleed Stephanus Moreauw, echtgenoot van Anna van Laethem. Hij werd begraven op de begraafplaats op de 15de van dezelfde maand.

Het huwelijk van Stephanus en Anna van Lathem vinden we in Kobbegem op 30-04-1781.

https://agatha.arch.be/data/images/518/518_0236_000_00001_000/0_0028

30 Aprilis habitis tribus proclamationibus contraxerunt matrimonium Stephanus Moran Bruxellensis et habitans in Zellik et Anna Philippina van Lathem nata et habitans in Cobbege minorennis cum consensu parentum coram me infrascripto pastore et testibus Guilielmus van Humbeek habitante in Zellik et Petro Keyaerts habitante in Cobbege

Op 30 april (1781), na drie afkondigingen, sloten het huwelijk Stephanus Moran uit Brussel wonend in Zellik, en Anna Philippina van Lathem, geboren en wonend in Kobbegem (minderjarige met toestemming van haar ouders), voor mij, de ondergetekende pastoor, en de getuigen Guilielmus van Humbeek, wonend in Zellik, en Petrus Keyaerts, wonend in Cobbege.

Onderaan de huwelijksakte (niet op de foto) staan kruisjes waar de bruid en de bruidegom moesten ondertekenen. Dat betekent dat beiden ongeletterd waren.

Deze huwelijksakte konden we vinden door het overlopen van de 10-jaarlijkse overzichtstabellen van de omliggende gemeenten. Kobbegem ligt vlakbij Zellik.

De familienaam van Stephanus is hier duidelijk leesbaar Moran. Volgens de akte is Stephanus **afkomstig uit Brussel**. De bruid is minderjarig (< 25 jaar), maar bij Stephanus staat dit niet. Hij is dus meerderjarig (> 25 jaar), m.a.w. **geboren vóór 30-04-1756**. Door correct te redeneren en systematisch te zoeken, vinden dus stap voor stap meer gegevens over de afkomst van Stephanus. Laten we zo verder doen.

Het echtpaar Moran – Van Lathem heeft 10 kinderen:

- Anna Morau, °Kobbegem 1781, peetouders: Guillelmus *Van Humbeek* en Elisabeth Vandendriessche.
- Petrus Morau, °Kobbegem 1783, peetouders: Petrus Keijaert en Anna De Cempeneer.
- Thomas Moreau, °Hamme 1785, peetouders: Thomas *Van Humbeek* en Magdalena De Ganck.
- Elisabetha Moreau, °Hamme 1787, peetouders: Laurentius Van Lathem en *Elisabetha Van Humbeek*.
- Joannes Moreau - °Hamme 1789, peetouders: *Petrus Van Humbeke* en Anna Maria Van Lathem.
- Anna Maria Moreau, °Hamme 1791, peetouders: Judocus Van Lathem en Anna Maria *Van Imbeck*.
- Petronilla Moreau, °Hamme 1794, peetouders: Adrianus Auwaerts en Dorothea *Van Himbeek*.
- Petrus Moreau, °Hamme 1796, peetouders: Petrus Labau en *Catharina Van Humbeek*.
- Philippus Moreauw, °1798, geen doopakte.
- Philippe Morieau, °1799, geen doopakte.

Het eerste wat opvalt zijn de familienamen van de kinderen. ‘Moran’ is eerst gewijzigd in ‘Morau’ en dan in ‘Moreau’. Dat kan een heel simpele oorzaak hebben, nl. een slecht geschrift van de administratie. Stephanus is vaak verhuisd en daar hoort papierwerk bij. Soms is een breedgeschreven ‘n’ moeilijk te onderscheiden van een ‘u’. Moran werd dus gelezen als Morau en daarna snel helemaal verfranst naar Moreau. Stephanus kon het niet controleren, want hij was ongeletterd.

Ter zijde: we merken op dat 4 kinderen overleden zijn in 1794. Vermoedelijk betreft het een epidemie van dysenterie of rode loop, zie:

<https://sosantwerpen.be/ziekte-in-de-kijker/dysenterie-of-de-rode-loop/#:~:text=In%201794%2C%20ten%20tijde%20van,de%20voorgaande%20eeuwen%20had%20geteisterd.>

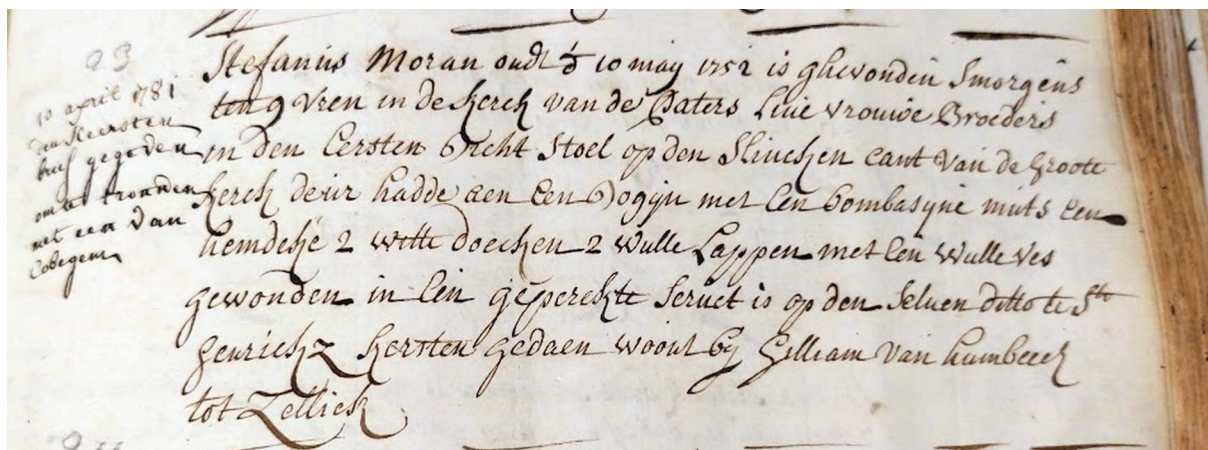
Het tweede opvallende zijn 7 peetouders én een huwgetuige met de familienaam Van Humbeeck. Wat is de relatie en kan dit ons helpen om de afkomst van Stephanus te bewijzen? We weten al dat Stephanus geboren is in Brussel vóór april 1756. We doorzoeken de klappers van de dopen van alle Brusselse parochieregisters voor de periode 1746 – 1756. Deze klappers zijn online raadpleegbaar, maar ze zijn ook gedigitaliseerd raadpleegbaar in het stadsarchief. Gelukkig zijn er niet zoveel personen met de voornaam Stephanus (of Etienne). De meest waarschijnlijke geboorte is te vinden in de parochie Sint-Gorik (Saint-Géry): Etienne Moran, gedoopt op 10-05-1752 https://agatha.arch.be/data/images/541/541_9998_998_000/0_0218_r

10 may 752 stephanus moran baptizatus est filius expositus (er staat foutief expositi-tius) suscepit magdalena catalan	10 mei 1752 is gedoopt Stephanus Moran, een vondeling. De meter is Magdalena Catalan

Het lijkt héél waarschijnlijk dat we de juiste doopakte te pakken hebben, maar 100% zeker is het nog niet. Wellicht is er meer informatie te vinden over vondelingen. Via Paul Lanssens van FV-Brugge kom ik terecht bij het bestuur van FV-Brussel. Die verwijzen door naar de conservator-archivaris van de Archieven & het Museum van het OCMW. Die laat me weten dat er in het archief van het OCMW van Brussel er een inventaris is ‘Enfants Trouvés et Abandonnés’, zie <https://cpas-ocmw-museum.be/nl/archieven>
Om die inventaris te raadplegen dien ik per mail (archief@ocmwbxl.brussels) een afspraak te maken. Wanneer ik toekom bezorgt een behulpzame dame mij 3 registers:

- Nr 162 - **Matricule des enfants à charge de la ville de Bruxelles** inscrits par ordre chronologique d’entrée. Stephanus blijkt één van de 49 (!) vondelingen te zijn in 1752.
- Nr 4 – **Procès-verbaux de découverte** - 1741 au 2 juin 1771 - Hierin vind ik het proces-verbaal dat opgesteld is wanneer de vondeling aangemeld werd.
- Nr 442 - **Registres relatifs aux distributions de vêtements**.

Het proces-verbaal: Stephanus is gevonden in de biechtstoel

Stephanus Moran oudt 1 dag 10 may 1752 is ghevonden smorgens ten 9 uren in de kerck van de Paters Live Vrouwe Broeders **in den eersten biechtstoel** op den slincken cant van de groote kerck deur hadde aen een bogijn met een bombasque muts een hemdeke 2 witte doecken 2 wulle lappen met een wulle ves gewonden in een geperckte seruet is op den selven ditto te Ste Geurickz kersten gedaen woont by Gilliam van Humbeek tot Zellick.

In de marge:

10 april 1781 den keersten brief gegeven om te trouwen met een van Cobegem

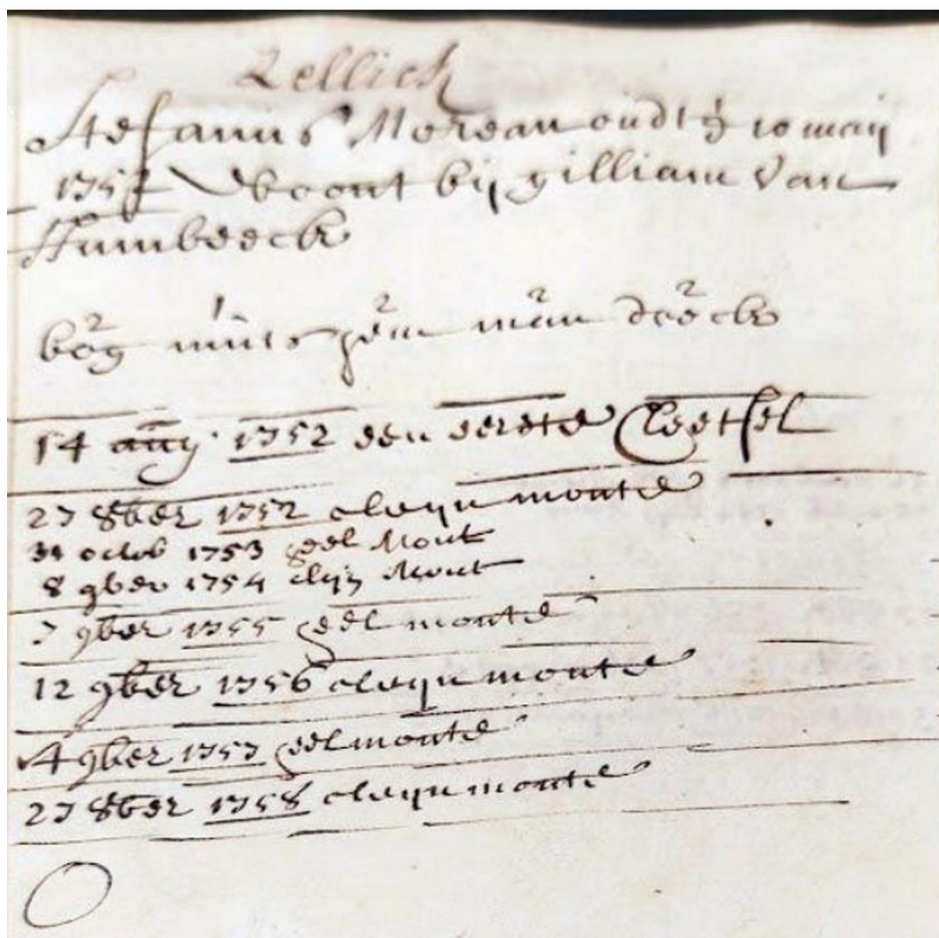
Om de oude benamingen van de kledij beter te begrijpen, maken we gebruik van “Het Historisch Nederlands Woordenboek”: <https://gtb.ivdnt.org/search/>

Stephanus Moran was dus één dag oud wanneer hij te vondeling gelegd werd op 10-05-1752 in een biechtstoel in de kerk van de Lievevrouwbroeders of **Geschoeide Karmelieten**. Op zijn hoofd droeg hij een **bogijn** (‘bagijn’ is een dunne kindermuts met een kanten boord) en daarboven een muts in **bombazijn** (een soort grove stof destijds gedragen door de armen). Verder een hemdje, 2 witte doeken, 2 wollen lappen en een wollen vest. Het woord **geperckte servet** ofte geruite doek. Hij is dezelfde dag gedoopt (**kersten gedaen**) in de kerk van Sint-Gorik.

Aangezien verder vermeld is dat de vondeling toevertrouwd werd aan Gilliam **Van Humbeek** uit Zellik en dat hij in april 1781 trouwde met iemand uit Kobbegem, is er 100% bewijs van zijn afkomst.

De correcte naam van een persoon is deze van het doopsel. De naam van onze voorouder is dus **Stephanus Moran**. Later is dit verkeerd gelezen, zodat zijn kinderen **Morau** genoemd werden.

Het register van de ter beschikking gestelde kleding

Verklaring

Zellick
Stefanus Moran
oud 1 dag 10 maj
1752 woont bij
Gilliam van Hum-
beeck

De cijfertjes bo-
ven de woorden
zijn het aantal van
de kledingstukken
die door de armen-
tafel (of een ande-
re beschermende
instelling) werden
geschonken: 2
bog(ijnen) – 1
muts – 2 hem(den)
– 2 man(tels) – 2
doec(ken)

En dan chronologisch:

- 14 maj 1752: een eerste cleetsel (set kledij)
- 17 okt 1752: cleyn monte (**munt**, dus betaling voor de voorgdij)
- 31 okt 1753: heel mont
- 8 november 1754: clijn monte
- 12 november 1756: cleyn monte
- 14 november 1757: heel monte
- 27 oktober 1758: cleyn monte

Wie was Magdalena Catalan, de meter van Stephanus?

Uit het doopregister blijkt dat deze dame gedurende een lange periode de vaste doopheffer is van de vondelingen. In het jaar 1752 is ze meter van alle 12 vondelingen die gedoopt zijn in Sint-Gorik, van alle 9 vondelingen in St-Michiel & St-Goedele, van de 3 vondelingen in de St-Niklaaskerk en de 2 vondelingen in Sint-Jacob-op-Koudenberg. Misschien waren er nog meer dan deze 26.

Magdalena Catalan deed dit een lange periode; al vanaf 1745: (13/8 Josephus Verlaet) en minstens tot eind 1778 (31/12 Petronella Reijpen).

We vermoeden dat Magdalena geboren is in Brussel op 01-10-1720 en er overleden is op 02-01-1779 <https://gw.geneanet.org/beynert?lang=nl&iz=0&p=maria+magdalena&n=catelan>

De familie Van Humbeeck, uit Zellik die Stephanus grootgebracht heeft

We vinden een bewerking van de klapper van de dopen in Zellik

<https://heemkringopwijk.net/HOM-alg/parochieregisters/zellik-dopen-1655-1796.pdf>

humbeeck, van	maria	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1743	7	8
humbeeck, van	elisabeth	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1745	11	7
humbeeck, van	anna maria	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1748	5	21
humbeeck, van	thomas	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1751	1	18
humbeeck, van	petrus	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1753	2	15
humbeeck, van	dorothea	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1757	1	22
humbeeck, van	philippus	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1759	9	22
humbeeck, van	joanna catharina	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1762	12	3
humbeeck, van	joanna	wilhelmus	kempeneer, de	anna	ZEL	1766	10	25

Het gezin Guilielmus Van Humbeeck – Anna De Kempeneer (x Zellik 24-02-1743) had dus 8 kinderen. De peetouders van 8 kinderen van Stephanus Moran waren de ouders van dit gezin en 6 van hun kinderen. Daaruit blijkt dat er een goede band was tussen de vondeling en het pleeggezin waarin hij opgroeide.

Toevallig vond ik in de boeken dat er nog een tweede vondeling ondergebracht was in hetzelfde pleeggezin. Dat was Marcellus Portaels, gevonden op 10-03-1749 en jong overleden op 16-02-1753. Hier is genoteerd ‘woont bij Gilliam Van Himbeeck tot Zellick bij het Casteel’. Zo komen we nog te weten in welke omgeving het pleeggezin woonde. **Misschien kunnen onze lezers de verwijzing naar het kasteel nog verder preciseren?**

Besluit:

- Mijn voorouder Stephanus Moran was een vondeling uit Brussel, achtergelaten in een biechtstoel. Hij is opgegroeid in het pleeggezin van Guilielmus Van Humbeeck x Anna De Kempeneer uit Zellik.
- Anno 1752 was er in Brussel een systeem om ca. 50 vondelingen per jaar op te vangen, de eerste zorgen toe te dienen, een naam te geven en te laten dopen, alsook ze te plaatsen in pleeggezinnen. Hoe dat systeem in detail functioneerde en wie er allemaal bij betrokken is, is wellicht al bestudeerd en beschreven.

Aimé Smeyers verwijst mij alvast naar dit boek: “Vijfduizend Bodegemnaren – Sociaal-demografische geschiedenis van St-Martens-Bodegem 1665-1880, door Peter Van Rossem, 2006.” Op bladzijde 297 e.v. gaat het over “De Brusselse Vondelingen”.

Misschien kennen onze lezers nog andere bronnen?

- Voor wie werkt aan zijn familiegeschiedenis: je vindt absoluut niet alle verhalen online op uw scherm. Veel schatten liggen nog te ontsluiten in de archieven.

Informeer u bij Familiekunde Vlaanderen, zoals in mijn geval in Brugge en Brussel.

Fons Doms

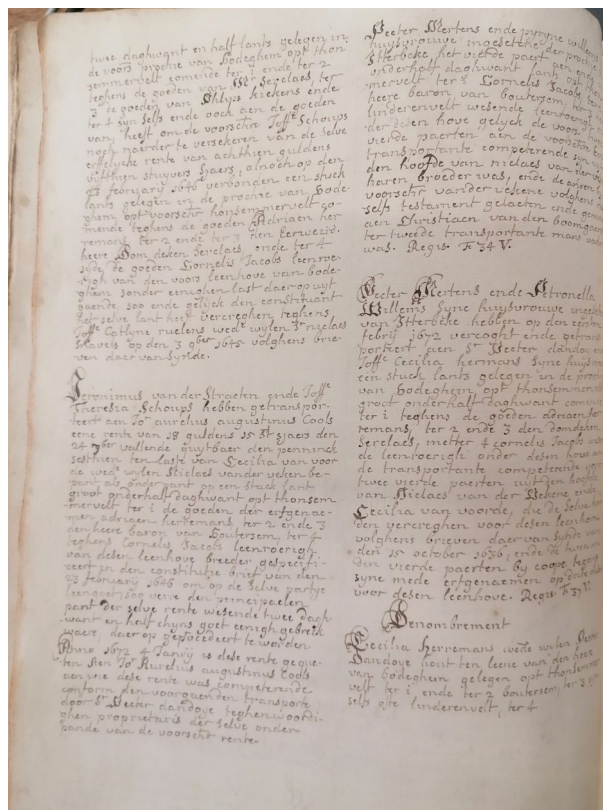
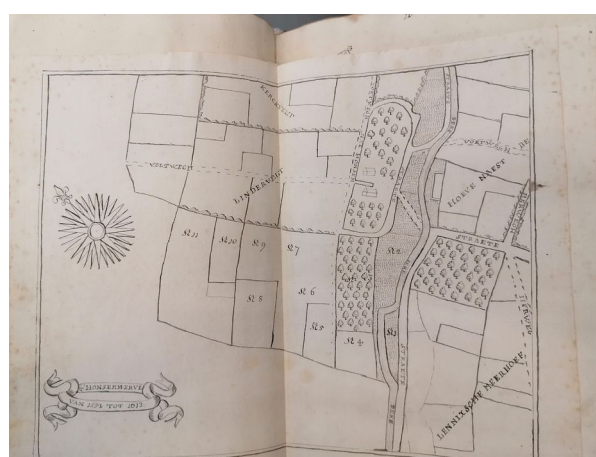
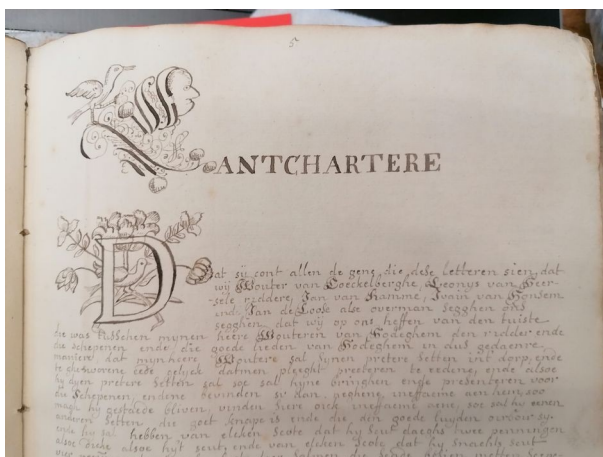
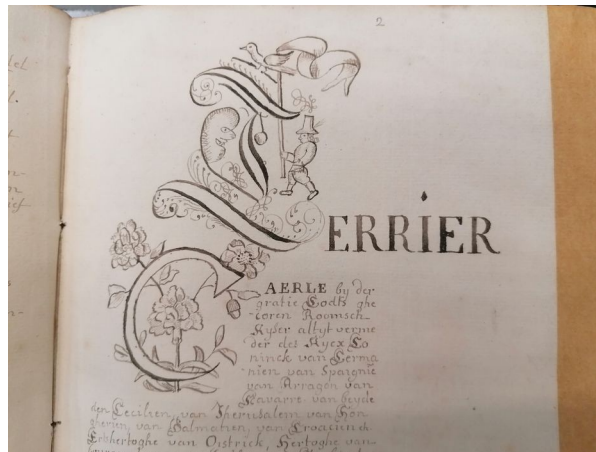
FONDS GOETHALS

In de KBR (Koninklijke Bibliotheek) aan de Kustberg bevindt zich in het Fonds Goethals onder het nr 216 een prachtig terrier van de heerlijkheid Bodegem.

In dit register, vergezeld van plannen, zijn de beschrijving van de goederen die tot deze heerlijkheid behoorden overgenomen uit de oude dénombrementen van de XVIde en XVIIde eeuw.

Het bevat tevens afschriften van patentbrieven van Keizer Karel en van een landcharter.

Het is opgemaakt in het begin van de XVIIIde eeuw, mooi geïllustreerd en zeer goed leesbaar.

Charly Haelterman

BEWAAR ONZE GRAFSTENEN (Vervolg)

Ontdek de nieuwe foto's van begraafplaatsen uit onze regio gepubliceerd in **oktober 2024**.

- [Eglise Notre-Dame des Victoires au Sablon, Bruxelles, Bruxelles-Capitale](#), 29 grafstenen
- [Begraafplaats Asse, Asse, Vlaams-Brabant](#), 13 grafstenen
- [Humbeek, Kerkhofstraat, Humbeek, Vlaams-Brabant](#), 641 grafstenen
- [Sint-Katherina-Lombeek, Muilemlaan, Sint-Katherina-Lombeek, Vlaams-Brabant](#), 209 grafstenen
- [Begraafplaats Vogelzangstraat, Terafene, Vlaams-Brabant](#), 1.029 grafstenen
- [Merchtem Peizegem Leireken, Merchtem, Vlaams-Brabant](#), 986 grafstenen
- [Kerkhof Peizegem, Merchtem, Vlaams-Brabant](#), 1.060 grafstenen

Bron: Geneanet, Nieuwsbrief 06/09/2024

INTERESSANTE WEBSITES

Namen uit de Eerste Wereldoorlog

Een site met krantenberichten uit WO-I. Gewoon een familienaam (of gelijk welk woord) intypen in de zoekbalk.

De kranten waarin de naam voorkomt worden aangeboden met de naam gehighlight.

<https://nieuwsvandegrooteoorlog.hetarchief.be/>

* * * * *

Transkribus

Een interessante AI-tool voor transcriptie is <https://www.transkribus.org/>

Je moet eerst een account aanmaken.

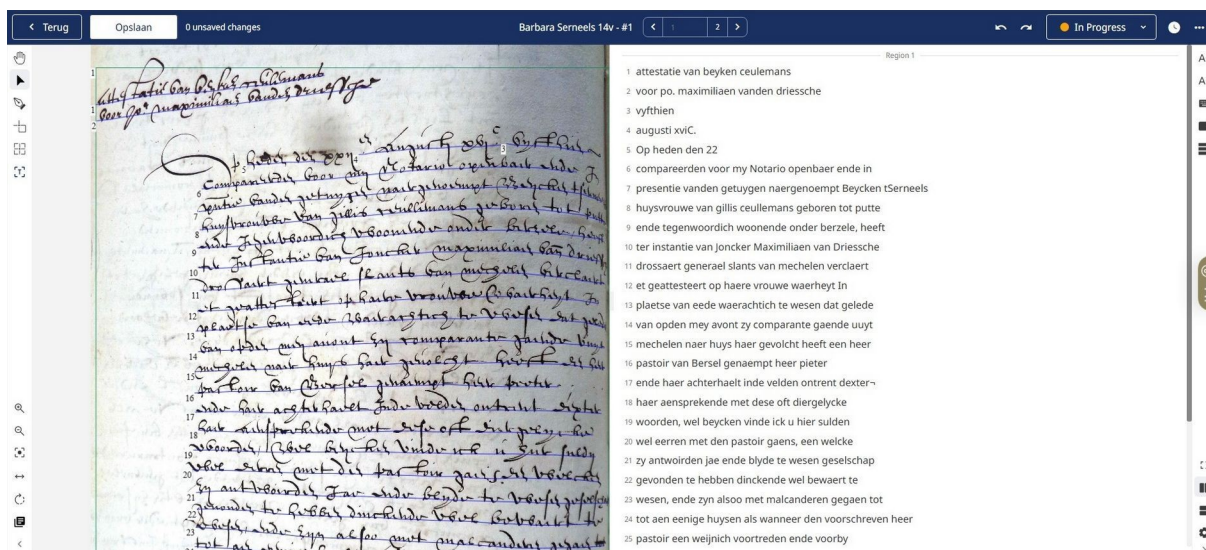
Ik heb de gratis versie geprobeerd op 2 bladzijden Nederlandstalige teksten uit 1616 die ik zelf al getranscribeerd had. Je moet de taal en de eeuw ingeven. Je krijgt dan een keuze uit verschillende tools met aanduiding van de nauwkeurigheid zoals vastgesteld door vorige gebruikers.

De lijnen worden automatisch genummerd en getranscribeerd. Ik kreeg een behoorlijk resultaat: slechts 10 afwijkingen, vooral de letter U en V. Na verbetering kan men de transcriptie opslaan.

De opgeslagen documenten worden bewaard op de site en zullen waarschijnlijk dienen om de AI-tool nog beter te maken..

De bekomen teksten kon ik niet downloaden in de gratis versie.

Hierbij een voorbeeld.

Een instructiefilm [Handgeschreven teksten transcriberen met Transkribus](#) werd gepresenteerd op het Histories Festival 2024. De uitleg is in het Nederlands maar de menu in het Engels.

Ingezonden door Dany Mertens

SCHENKINGEN

Schenkeningen zoals genealogische documenten, rouwbrieven, bidprentjes, stambomen, allerlei boeken, familieboeken, enz... blijven welkom in ons documentatiecentrum!

Rouwbrieven/bidprentjes

Mevrouw Crabbé-Desair Jaklien (Groot-Bijgaarden)

Publicatie: Gilbert Buyst, Snikbergstraat 46 – 1700 Dilbeek

Redactie: gilbert.buyst@skynet.be

Voorzitter: Alfons Depester

e-mail: info@fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be

website: <https://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

Zetel: Kleinekapellaan, 66 te 1700 Dilbeek

Volg ons op

BIJLAGE NIEUWSBRIEF JAARGANG 19

Buiten de agenda van onze activiteiten, ledenvergaderingen en openingsuren van ons documentatiecentrum bevat de nieuwsbrief ook steeds interessante artikels en nieuws over nieuwe uitgaven.

Om gemakkelijker terug te vinden voegen wij op het einde van elke jaargang een inhoudsopgave van alle nummers van de voorbije jaargang toe.

De nieuwsbrieven kunnen ook steeds geconsulteerd worden op onze website

<http://fv-dilbeek.familiekunde-vlaanderen.be>

INHOUDSOPGAVE

Nummer 1

Jeanne Van Droogenbroeck	4
Markante personen op begraafplaats Dilbeek (2)	7
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	8
Terugblik	8

Nummer 2

Vlamingen aan universiteit van Dole	4
Felix archief	7
Fichebak Colin	7

Nummer 3

Aartsbisschoppelijk archief Mechelen	4
Vergeten beroep Fonteinier	5
Parochieregisters Neerwinden	6
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	6
Lange huwelijken	6
Rouwjuwelen – Bron voor familiegeschiedenis	7

Nummer 4

Markante personen op begraafplaats Dilbeek (3)	4
Religieuzen	5
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	5

Nummer 5

Terugblik – 57ste Nationaal Congres	4
Histoire des environs de Bruxelles	4
Oudste inwoner van Dilbeek: Van Verrewegen Mathildis	6
Kwartierstaat Mathildis Van Herrewegen	7
Edgard Bijtebier	12
De Sint Helena-medailles	13
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	14

Nummer 6	
Wijk Wolsem tegen het licht gehouden	4
Hondenmolens in de Lage Landen	14
Archief in de kijker – Documentatiecentrum Vlaams-Brabant	16
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	17
Nummer 7/8	
Markante personen op Dilbeekse begraafplaats	3
Minister overleden in vliegtuigcrach	3
Vreemdelingendossiers	4
Halle de Staten 219	5
Foyers Leopold III	6
Journal de Gand (1815-1923)	9
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	9
Nummer 9	
Markante personen op Dilbeekse begraafplaats	4
‘Billet tot cortinge’	4
Renteboeken	5
Over zeldzame familienamen: Froidebise	7
Grondbezit in de negentiende eeuw	10
Nummer 10	
Markante personen op Dilbeekse begraafplaats	3
Aangifteformulier van overlijden	4
Maak zelf digitale kaarten	5
Mysterie in Linkebeek	6
Verkrachting van familienaam	7
Bewaar onze grafstenen (vervolg)	7
Nummer 11	
Kasteelheren van Groot-Bijgaarden	3
Verzetsdatabank 1940-1945 gelanceerd	11
Website Belgium WWII in nieuw jasje	12
Speciale namen	13
Verrijzenis?	13
Schepenregister Vilvoorde	14
Bijdrage tot de geschiedenis van Lennik	14
Interessante websites	15
Nummer 12	
Hoe familienamen kunnen veranderen	3
Kalligrafie in trouwboekje	5
Kasteelheren van Groot-Nijgaarden	6
Brusselse gevangenisarchieven geïnventariseerd	7
Collectie dagboeken en manuscripten	8
Een voorvader gevonden ... in de biechtstoel	9
Fonds Goethals	14
Interessante websites	16
FV regio Dilbeek vzw – Nieuwsbrief, jg. 19, nr. 12, december 2024	
19	